

Till:

Annika Strandhäll, Klimat- och miljöminister
Karl-Petter Thorwaldsson, Näringsminister
Khashayar Farmanbar, Energi- och digitaliseringsminister
Anna-Caren Säterberg, Landsbygdsminister

Ersättningen för vindkraft behöver ses över för att klara den gröna omställningen

Västernorrland och Jämtland-Härjedalen spelar en viktig roll i den gröna omställningen, inte minst genom produktion av grön el, däribland vindkraft. Idag står länen för en stor del av den totala elproduktionen från vindkraft. Av de 27,5 TWh el som producerades från vindkraftverk i Sverige 2020, står Västernorrland och Jämtland Härjedalen för hela 24 procent.

Men med dagens ersättningsnivåer för etablering av vindkraft blir argumenten allt svagare för kommunerna att tillstyrka en fortsatt utbyggnad eller att förlänga befintliga tillstånd. För en fortsatt utveckling av vindkraft i regionen ser vi behov av en skyndsam översyn av ersättningssystemet för vindkraft.

Vi välkomnar därför Elektrifieringsstrategins åtgärd om att *Regeringen avser att utreda och återkomma med förslag på hur kommuner ska kunna ges incitament för utbyggnad av ny vindkraft. Utredningen kan föreslå hur de ekonomiska incitamenten, via statens budget eller från de berörda bolagen, kan stärkas.*

- Vi uppmanar regeringen att skyndsamt utarbeta förslag till nya ersättningsmodeller för att inte den pågående utbyggnaden ska avstanna helt.

Förutsättningar att tillstyrka en fortsatt utbyggnad och förlänga tillstånd för vindkraft skulle avsevärt förbättras om regionens kommuner och berörda platser skulle få en rimlig ekonomisk ersättning för de intrång som vindkraften innebär.

För att skapa ett system som säkrar en skälig kompensation och betydligt högre ersättning till de som närmast berörs av vindkraftsutbyggnaden, som ger stabilitet över tid och som ger likvärdighet, krävs det ett ersättningssystem som ligger i linje med följande principer:

- **Ersättningen bör ligga i paritet med våra grannländer** (dvs 300'-400' kr/verk/år). Det är rimligt inte minst med anledning av dagens gemensamma elmarknad.
- **Ersättningen behöver regleras** för att skapa ett enhetligt system som ger likvärdighet. Det kan inte vara upp till bygdeföreningars förhandlingsförmåga gentemot multinationella företag som avgör ersättningsnivåerna. Vi tror inte heller på frivilliga åtaganden, som riskerar förändras över tid.
- **Ersättningen ska utgöra nya pengar till kommunal och lokal nivå.** Ersättningen måste innebära ett tillskott i vindkraftskommunernas budgetar totalt sett, och inte enbart ske genom eventuella omfördelningar av pengar som redan går till kommuner.
- **Värdesäkring över tid måste säkerställas.** Ersättningen bör följa den generella prisutvecklingen eller indexeras så att värdet av ersättningen inte sjunker över tid. Det skulle

ge kommuner inkomster som kan budgeteras för långsiktiga åtaganden och utgöra stabil inkomst för kommunernas grunduppdrag och utveckling.

- **En ny ersättningsmodell måste omfatta både befintlig och planerad vindkraft.** All produktion ska behandlas likvärdigt oavsett om den redan är byggd eller planeras för framtiden. Kommuner som redan byggt ut mycket vindkraft ska inte missgynnas för att de tidigt bidragit till en mer hållbar elproduktion.

Ett ersättningsystem i linje med dessa principer är en grundförutsättning för att fler vindkraftsetableringar ska kunna bli aktuella i våra regioner och för att befintliga ska få förnyade tillstånd.

I Jämtland-Härjedalen och Västernorrland vill vi vara en fortsatt viktig del av den gröna omställningen ur flera perspektiv. Vi ser att en skyndsamt hanterad översyn av ersättningssystemet för vindkraft är en avgörande faktor för en ökad grön elproduktion i linje med de mål som finns nationellt.

Jämtland-Härjedalen och Västernorrland ser fram emot att framgent vara en samtalspart i framtagandet av ett nytt ersättningssystem.

Malin Bergman (C)

Ordförande regionstyrelsen Region Jämtland
Härjedalen

Elise Ryder Wikén (M)

Ordförande regionala utvecklingsnämnden
Region Jämtland Härjedalen

Daniel Danielsson (C)

ordförande primärkommunala
samverkansrådet Jämtland Härjedalen

Therese Kärngård (S)

vice ordförande primärkommunala
samverkansrådet Jämtland Härjedalen

Regionala samverkansrådet¹ i Västernorrland, genom:

Glenn Nordlund (S)

Regionstyrelsens ordförande Region
Västernorrland

Erik Lövgren (S)

Ordförande Kommunförbundet
Västernorrland

¹ *Regionala samverkansrådet i Västernorrland utgör grunden för den politiska dialogen och regional samverkan i Västernorrland. I Regionala samverkansrådet ingår förtroendevalda från majoritet och opposition från samtliga kommuner i länet samt från Region Västernorrland. Även Länsstyrelsen Västernorrland och Kommunförbundet i Västernorrland deltar.*